

ЕВАЛУАЦИОНА ЛИСТА КОМЕНТАРА ПРИСТИГЛИХ ТОКОМ ПРОЦЕСА КОНСУЛТАЦИЈА О ПОЛАЗНИМ ОСНОВАМА ЗА ИЗРАДУ ПРЕДЛОГА СТРАТЕГИЈЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ И ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ ЗА ПЕРИОД ОД 2021. ДО 2030. ГОДИНЕ, СПРОВЕДЕНОМУ ПЕРИОДУ ОД 26. ОКТОБРА 2021. ГОДИНЕ ДО 1. НОВЕМБРА 2021. ГОДИНЕ

Страница у документу	Подносилац	Примедба/сугестија подносиоца	Одговор
Општи коментар	Градска управа Нови Сад – Канцеларија за праћење остваривања права националних мањина, родну равноправност и дијаспору	Сагласни смо са предлогом текста Стратегије и немамо никакве предлоге ни препоруке за побољшање текста.	Без коментара.
Општи коментар	Добротворна фондација Српске православне цркве „Човекољубље”	Текст Предлога је изузетно добар и концизан, анализа је исцрпна и поткрепљена доказима.	Без коментара.
Општи коментар	Добротворна фондација Српске православне цркве „Човекољубље”	Код спровођења мера где год је то могуће у институције које спроводе мере укључити и организације грађанског друштва.	Није прихваћено, јер смо мишљења да организације грађанског друштва треба укључити на нивоу активности, с обзиром на то да су код спровођења мера набројане оне институције које су одговорне за њихово спровођење, што свакако не могу да буду организације цивилног друштва (чл. 2. ст. 1 тачка 3) Закона о планском систему Републике Србије („Сл. гласник РС“, број 30/2018)).
Општи коментар	Добротворна фондација Српске православне цркве „Човекољубље”	Посебно истаћи важност Институције Повереника за равноправност, покушати утицати на могућност отварања канцеларија и у другим местима сем Београда и Новог Пазара. Мишљења сам (пре свега кроз искуства	Сматрамо да указивање на важност институције Повереника за заштиту равноправности прожима читав стратешки документ, у којем су

Евалуациона листа коментара пристиглих током процеса консултација о Полазним основама за израду Нацрта закона о истополним заједницама у периоду од 8. до 24. фебруара 2021. године

Страница у документу	Подносилац	Примедба/сугестија подносиоца	Одговор
		са нашим корисницима) да је Институција Повереника за равноправност најефикаснија у решавању притужби.	цитирани и бројни извори из истраживања и публикација Повереника. Што се тиче предлога да се утиче на могућност отварања канцеларија Повереника за заштиту равноправности и у другим местима осим Београда и Новог Пазара, овај предлог се може уврстити у Акциони план, а не у мере, под условом да Повереник за заштиту равноправности подржи овакав предлог.
Општи коментар	Центар за позитиван развој деце и омладине – ЦЕПОРА	Текст Предлога односи се и на питања у вези са превенцијом и заштитом од дискриминације у области образовања, али се доминантно бави парцијалним побољшањем положаја ученика-припадника одређених група под повећаним ризиком од дискриминације (попут Рома и припадника националних мањина). Недовољна пажња посвећена је питањима у вези са садржајем уџбеника који би погодовали развоју културних компетенција и културне сензитивности, те уопштено питањима у вези са подстицањем развоја концепта интеркултуралности.	Прихваћено. Уграђено у текст Предлога стратегије у преформулисаном облику: „Садржајима уџбеника и наставних планова и програма није у довољној мери посвећена пажња и недостаје свеобухватна анализа која би поставила темељ за унапређење културне компетенције и сензитивности, као и теме и садржаји који би подстакли развој концепта интеркултуралности.”
Општи коментар	Центар за позитиван развој деце и омладине – ЦЕПОРА	При анализи стања у области образовања, и поред опсежног осврта на различите проблеме у погледу дискриминације појединих категорија учесника у образовању, изостаје осврт на проблем школа у којима је заступљена већинска, па и хомогена, ромска ученичка популација. Наиме, проблеми ромске ученичке	Прихваћено. Уграђено у текст Предлога стратегије у преформулисаном облику: „Велики проблем представљају и школе у којима је заступљена већинска или готово искључиво ромска ученичка

Евалуациона листа коментара пристиглих током процеса консултација о Полазним основама за израду Нацрта закона о истополним заједницама у периоду од 8. до 24. фебруара 2021. године

Страница у документу	Подносилац	Примедба/сугестија подносиоца	Одговор
		популације не тичу се само дискриминације и сегрегације у контексту похађања специјалних школа и школа са већинском неромском популацијом, већ се и те како тичу и сегрегисања Рома у образовно-васпитним установама које похађају готово искључиво деца ромске националне припадности.	популација, што такође представа сегрегацију у образовно-васпитним установама.“
Општи коментар	Центар за позитиван развој деце и омладине – ЦЕПОРА	У образовном контексту посвећена је пажња питањима у вези са дискриминисањем особа са инвалидитетом, док изостаје садржајнији осврт на заштиту од дискриминације особа чије здравствено стање може бити основ за дискриминисање.	Прихваћено. Уграђено у текст Предлога стратегије у преформулисаном облику: „Такође, посебну пажњу завређују и заштита од дискриминације ученика и ученица чије здравствено стање може бити основ за дискриминацију, чему није посвећена довољна пажња.“
Општи коментар	Центар за позитиван развој деце и омладине – ЦЕПОРА	Иако су сумирани резултати ангажовања различитих антидискриминационих механизма, недостаје садржајнији осврт на постојеће стање у домену реаговања на дискриминацију у образовном систему, и то посебно у домену рада тимова за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања.	Прихваћено. Уграђено у текст Предлога стратегије у преформулисаном облику: „Коначно, неопходно је детаљније дефинисати методе и стандарде које ће тимови примењивати у раду, имајући у виду да у овој области постоје значајне празнине и недоумице.“ (Видети и одговор предлагача на коментар истог подносиоца, који се односи на страну 101 текста Полазних основа)
Општи коментар	Стална конференција градова и општина – СКГО	Документ је свеобухватан, комплексан, баш као и тема којом се бави. Од изузетне је важности за све грађане Републике Србије.	Без коментара.

Евалуациона листа коментара пристиглих током процеса консултација о Полазним основама за израду Нацрта закона о истополним заједницама у периоду од 8. до 24. фебруара 2021. године

Страница у документу	Подносилац	Примедба/сугестија подносиоца	Одговор
Општи коментар	Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне заједнице – националне мањине	Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице, нема примедби у односу на целокупан текст Предлога, имајући у виду делокруг надлежности Секретаријата.	Без коментара.
Општи коментар	Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне заједнице – националне мањине	Секретаријат не предлаже измену текста предлога из Полазних основа, већ само допуну текста одређеним предлозима, ради свеобухватнијег и детаљнијег прегледа стања у области превенције и заштите од дискриминације, а у циљу израде што квалитетније Стратегије.	Без коментара.
7	Стална конференција градова и општина – СКГО	Стратегија за соц. укључивање Рома и Ромкиња: У току је ревизија постојеће Стратегије и у складу са тим израда трогодишњег АП. Обавештени смо да ће ревизија Стратегије и нови АП бити готови до краја о.г.	Није прихваћено. Иако је у току ревизија постојеће Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња, тај процес није завршен, тако да је за стратешки оквир Полазних основа релевантно оно што је важеће у овом тренутку.
13	Стална конференција градова и општина – СКГО	Да ли наводити документ чији је рок важења истекао?	С обзиром на то да су за стратешки оквир Полазних основа релевантни важећи документи, текст је усклађен са важећим стратешким документом. У питању је Стратегија научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 2021. до 2025. године „Моћ знања”.
15	Стална конференција градова и општина – СКГО	Погрешан контекст коришћења „директне инвестиције“ и могуће да му овде није место јер је овде у питању социјални аспект подршке социјалним групама. Довољно је да се каже пружање подршке запошљавања лица из категорије теже запошљивих...	Прихваћено. Појам „директне инвестиције“ је избрисан, тако да реченицанакон тога гласи „Акциони план за период од 2021. до 2023. године за спровођење Стратегије

Евалуациона листа коментара пристиглих током процеса консултација о Полазним основама за израду Нацрта закона о истополним заједницама у периоду од 8. до 24. фебруара 2021. године

Страница у документу	Подносилац	Примедба/сугестија подносиоца	Одговор
		Закон о улагањима препознаје директно улагање, односно улагање у материјална и нематеријална средства привредног друштва односно инвестициони пројекат јесте пројекат чијом се реализацијом остварује директно улагање, у складу са овим законом.	запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године, разрађује мере утврђене Стратегијом кроз активности пружања подршке запошљавања лица из категорије теже запошљивих са евиденције НСЗ,...”
15	Стална конференција градова и општина – СКГО	Постоји Нацрт нове Стамбене стратегије на сајту МГСИ, која ће бити усвојена са акционим планом (такође у изради, СКГО учествује).	Због дужине стратешког оквира нема места навођењу Нацрта стамбене стратегије, јер ако је предлог да се изоставе стратешка документа која истичу крајем ове године, онда тим пре не би требало оптеретити текст ни документима који још увек нису усвојени.
20	Центар за позитиван развој деце и омладине – ЦЕПОРА	Осврнути се на Стратегију развоја информационог друштва и информационе безбедности у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године (Службени гласник РС, бр. 86/21) имајући у виду да стратешки приступ превенцији и заштити од дискриминације изискује коришћење потенцијала информационо-комуникационих технологија, те разумевање концепта информационог друштва.	Није прихваћено, јер је, ради економичности самог текста стратешког документа, одабир стратешког оквира био усмерен првенствено на оне документе које су од највећег значаја за опис стања у Полазним основама. Зато није усвојен предлог да се у текст
20	Центар за позитиван развој деце и омладине – ЦЕПОРА	Позвати се на Стратегију националне безбедности Републике Србије (Службени гласник РС, бр 94/19), с обзиром да је један од приоритета Републике Србије и унапређење узајамног поштовања, разумевања и сарадње међу свим људима који живе на територији државе, без обзира на њихов етнички, културни, језички или верски идентитет.	Полазних основа уврсте још Стратегија развоја информационог друштва и информационе безбедности у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године, Стратегија националне безбедности Републике Србије и Стратегија

Евалуациона листа коментара пристиглих током процеса консултација о Полазним основама за израду Нацрта закона о истополним заједницама у периоду од 8. до 24. фебруара 2021. године

Страница у документу	Подносилац	Примедба/сугестија подносиоца	Одговор
20	Центар за позитиван развој деце и омладине – ЦЕПОРА	Правним оквиром обухватити Стратегију развоја система извршења кривичних санкција у Републици Србији до 2020. године (Службени гласник РС, бр 114/13), то јест осврнути се на импликације примене овог документа, имајући у виду да осуђена лица представљају категорију лица под повећаним ризиком од дискриминације.	развоја система извршења кривичних санкција у Републици Србији до 2020. године.
21	Стална конференција градова и општина – СКГО	Предлог: Додати Агенду 2030. Од држава потписница очекује се да мобилишу све ресурсе ради обезбеђивања економског раста, социјалне инклузије и заштите животне средине, борећи се против неједнакости, а уз подстицање институционалног развоја и сарадње на свим нивоима.	Прихваћено.
24	Стална конференција градова и општина – СКГО	Размотрити додавање следећа 2 документа на нивоу ЕУ: - Европски стратешки оквир за једнакост, инклузију и партиципају Рома HYPERLINK " https://ec.europa.eu/info/publications/new-eu-roma-strategic-framework-equality-inclusion-and-participation-full-package_en " The new EU Roma strategic framework for equality, inclusion and participation (full package) European Commission (europa.eu) - Акциони план ЕУ за борбу против расизма 2020-2025 https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/combating-discrimination/racism-and-xenophobia/eu-anti-racism-action-plan-2020-2025_en	Иако су два стратешка документа ЕУ релевантна, попут Европског стратешког оквира за једнакост, инклузију и партиципацију Рома и Акциони план ЕУ за борбу против расизма 2020-2025, у Стратегији се не наводи стратешки оквир међународних организација, већ само правни оквир који је или обавезујући за Републику Србију или је њено законодавство у великој мери усаглашавано са њима (попут директива ЕУ). Разлог за ово је у степену њихове обавезности и дужини саме Стратегије. И ово решење је уведено са циљем смањивања обимности документа.
25	Покрајински секретаријат за	Додати тачку б) под називом:	Није прихваћено, јер је, ради

Евалуациона листа коментара пристиглих током процеса консултација о Полазним основама за израду Нацрта закона о истополним заједницама у периоду од 8. до 24. фебруара 2021. године

Страница у документу	Подносилац	Примедба/сугестија подносиоца	Одговор
	образовање, прописе, управу и националне заједнице – националне мањине	<p>Билатерални документи:</p> <p>1. Споразум између Србије и Црне Горе и Републике Хрватске о заштити права српске и црногорске мањине у Републици Хрватској и хрватске мањине у Србији и Црној Гори („Службени лист СЦГ“ - Међународни уговори, број 3/2005).</p> <p>2. Споразум између Србије и Црне Горе и Републике Мађарске о заштити права мађарске националне мањине која живи у Србији и Црној Гори и српске националне мањине која живи у Републици Мађарској („Службени лист СЦГ“ - Међународни уговори, бр. 14/2004)</p> <p>3. Споразум између Србије и Црне Горе и Републике Македоније о заштити српске и црногорске националне мањине у Републици Македонији и македонске националне мањине у Србији и Црној Гори ("Службени лист СЦГ - Међународни уговори", бр. 6/2005)</p> <p>4. Споразум између Владе Савезне Републике Југославије и Владе Румуније о сарадњи у области заштите националних мањина („Службени лист СЦГ“ - Међународни уговори, бр.14/2004),</p>	економичности самог текста стратешког документа, одабир стратешког оквира био усмерен првенствено на оне документе које су од највећег значај за опис стања у Полазним основама. Зато није усвојен предлог да се у текст Полазних основа уврсте билатерални уговори које Република Србија има са одређеним државама.
31	Стална конференција градова и општина – СКГО	Није поменут Закон о планирању и изградњи, који у члану 5. прописује обавезу планирања и пројектовања јавних објеката и површина у складу са стандардима приступачности.	Прихваћено. У текст Предлога стратегије унета је реченица, која гласи: „Закон о планирању и изградњи у члану 5. прописује обезбеђење несметаног кретања и приступ особама са инавлидитетом, деци и старијима. Овом одредбом се захтева да сви објекти за јавну

Евалуациона листа коментара пристиглих током процеса консултација о Полазним основама за израду Нацрта закона о истополним заједницама у периоду од 8. до 24. фебруара 2021. године

Страница у документу	Подносилац	Примедба/сугестија подносиоца	Одговор
			употребу, као и зграде и стамбено-пословне зграде буду приступачне тако да је свима омогућен несметан приступ, кретање и боравак."
31	Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне заједнице – националне мањине	Додати навођење следећих прописа: 2.3. Законодавни оквир 2.3.2. Други закони Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе ("Сл. гл. РС", бр. 21/2016, 113/2017, 113/2017-I - други закон и 95/2018) Закон о службеној употреби језика и писама („Службени гласник РС”, бр. 45/91, 53/93, 67/93, 48/94, 101/05, 30/10, 47/18 и 48/18 – испр.) Закон о националним саветима националних мањина ("Службени гласник РС", бр. 72/2009, 20/2014 - Одлука УС РС, 55/2014 и 47/2018)	Прихваћено.
37	Стална конференција градова и општина – СКГО	Уместо 167 - 174 ЈЛС	Кориговано брисањем податка о укупном броју општина, тако да реченица сада гласи: „Такође, чак 58 општина није доставило извештај о пружању бесплатне правне помоћи у јединицама локалне самоуправе, а приметно је и да велики број општина не води евиденцију о одређеним облицима бесплатне правне помоћи."
38	Стална конференција градова и општина – СКГО	Можда на овом месту при крају овог пасуса да наведемо да је СКГО предвидео обуке за службенике у ЈЛС, посебно представнике инспекција на тему	Прихваћено. Додата је реченица која гласи: „Имајући ово у виду, важно је споменути да је Стална

Евалуациона листа коментара пристиглих током процеса консултација о Полазним основама за израду Нацрта закона о истополним заједницама у периоду од 8. до 24. фебруара 2021. године

Страница у документу	Подносилац	Примедба/сугестија подносиоца	Одговор
		антидискриминаторних политика.	конференција градова и општина предвидела обуке за службенике и службенице у јединицама локалне самоуправе, а нарочито за представнике и представнице инспекција на тему антидискриминаторних политика.”
39	Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне заједнице – националне мањине	<p>У делу предлога текста који се односи на право на службену употребу језика и писма националних мањина у правосуђу консултовати и рад „Студија о употреби језика и писама националних мањина у судовима и тужилаштвима у Републици Србији“ коју је израдила Канцеларија Мисије ОЕБС-а у Београду у 2020. године.(https://www.osce.org/sr/mission-to-serbia/461848)</p> <p>У вези са службеном употребом језика и писама у органима управе на територији Аутономне покрајине Војводине, корисно је консултовати информацију под називом „Информација о службеној употреби језика и писама у Аутономној покрајини Војводини“ из 2020. године, коју је израдио Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице (http://www.puma.vojvodina.gov.rs/documents.php?st=1)</p>	Прихваћено. Додат је део (уз припадајуће фусноте), који гласи: „Поред тога, информација из АП Војводине показује да у пракси понекад не постоје задовољавајући услови за обезбеђивање службене употребе језика националних мањина услед кадровских и материјалних проблема, а због политике запошљавања и целокупне друштвене атмосфере, правосудни органи и органи управе остали су без функционера и службеника који познају језик националне мањине и којису оспособљени да комуницирају и воде поступак на тим језицима. Такође, није развијена настава, учење и усавршавање правне терминологије на језицима националних мањина, а уочљиви су и технички проблеми, који се огледају у томе да важни закони (и материјални и процесни),

Евалуациона листа коментара пристиглих током процеса консултација о Полазним основама за израду Нацрта закона о истополним заједницама у периоду од 8. до 24. фебруара 2021. године

Страница у документу	Подносилац	Примедба/сугестија подносиоца	Одговор
			<p>које у поступцима треба примењивати, нису преведени на језике националних мањина, што битно отежава рад.</p> <p>Истраживање које је објавила Мисија ОЕБС-а у Србији показало је да мање од 50% правосудних органа који су учествовали у истраживању има правилна сазнања о језицима и писмима националних мањина који су у службеној употреби на њиховом подручју, што је неопходан услов који омогућава да припадници националних мањина остваре своја права. Поред тога, истраживање је указало на дилему да ли се прави разлика између вођења поступака на језицима националних мањина и коришћења језика и писама националних мањина у поступку, а показало је и да правосудни органи не воде посебну и детаљну евиденцију о подацима који се тичу службене употребе језика и писама у смислу правила садржаних у Закону о службеној употреби језика и писама.</p>
56	Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне заједнице –	Додати навођење следећег: Закон о запосленима у аутономним покрајинама и	Прихваћено.

Евалуациона листа коментара пристиглих током процеса консултација о Полазним основама за израду Нацрта закона о истополним заједницама у периоду од 8. до 24. фебруара 2021. године

Страница у документу	Подносилац	Примедба/сугестија подносиоца	Одговор
	националне мањине	<p>јединицама локалне самоуправе ("Сл. гл. РС", бр. 21/2016, 113/2017, 113/2017-1 - други закон и 95/2018) у члану 47. став 2 и 3 предвиђа да ће Влада уредбом ближе уредити критеријуме за разврставање радних места и мерила за опис радних места службеника, при чему ће водити рачуна о познавању језика и писама националних мањина, као посебног услова за обављање послова на оним радним местима која су од значаја за остваривање права грађана на службену употребу језика и писама националних мањина.</p> <p>Приликом уређивања критеријума за разврставање радних места и мерила за опис радних места службеника, Влада ће посебно водити рачуна о националном саставу становништва и одговарајућој заступљености припадника националних мањина ради постизања пуне равноправности између припадника националне мањине и грађана који припадају већини.</p> <p>У члану 190. истог закона предвиђа се да кадровска евиденција садржи и податак о националној припадности службеника и намештеника у складу са прописом којим се уређује регистар запослених у јавној управи у Републици Србији.</p>	
61	Стална конференција градова и општина – СКГО	Предлог: Извршити замену термина. Закон о социјалној заштити не познаје комбиноване услуге. Адекватнији термин је међусекторске услуге.	Прихваћено.
94	Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне заједнице –	<p>Додати навођење следећег:</p> <p>Када је реч о сразмерној заступљености припадника</p>	Прихваћено.

Евалуациона листа коментара пристиглих током процеса консултација о Полазним основама за израду Нацрта закона о истополним заједницама у периоду од 8. до 24. фебруара 2021. године

Страница у документу	Подносилац	Примедба/сугестија подносиоца	Одговор
	националне мањине	националних мањина - националних заједница у јавном сектору АПВ и локалних самоуправа с територије АПВ, општи закључак јесте да су у великом броју покрајинских органа и јединица локалне самоуправе, припадници националних мањина подзаступљени, а да оно што предстоји и што захтева висок ниво сарадње и ефикасност свих релевантних субјеката јесте пуна имплементација усвојених прописа и стратешких докумената, до постизања одговарајуће заступљености припадника националних мањина – националних заједница у јавном сектору и јавним предузећима.	
95	Центар за позитиван развој деце и омладине – ЦЕПОРА	У делу који објашњава да „социјална инклузија значи и упознавање деце и ученика са културом и идентитетом припадника и припадница националних мањина“ треба додати и сегмент који се односи на популарисање концепта интеркултуралности. Наиме, није довољно да деца и ученици упознају друга културе, већ треба подстицати и одговарајућу размену и међусобно обогаћивање различитим културним садржајима.	Прихваћено. Реченица сада гласи: „Такође, социјална инклузија значи и упознавање деце и ученика са културом и идентитетом припадника и припадница националних мањина, као и подстицање, одговарајућу размену и међусобно обогаћивање различитим културним садржајима.”
96	Стална конференција градова и општина – СКГО	Треба користити термин „стамбена подршка“ онако како је дефинисан Законом о становању.	Прихваћено.
101	Центар за позитиван развој деце и омладине – ЦЕПОРА	Када је реч о функционисању школских тимова за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, значајно би било да се мере односе и на детаљније дефинисање методе и стандарда које ће тимови примењивати у раду, с обзиром да у овој области постоје значајне празнине и непознанице.	Прихваћено. Коначно, неопходно је детаљније дефинисати методе и стандарде које ће тимови примењивати у раду, имајући у виду да у овој области постоје значајне празнине и недоумице.
104	Центар за позитиван развој деце	Обуке које се односе на изградњу капацитета и	Прихваћено. Уврштено међу

Евалуациона листа коментара пристиглих током процеса консултација о Полазним основама за израду Нацрта закона о истополним заједницама у периоду од 8. до 24. фебруара 2021. године

Страница у документу	Подносилац	Примедба/сугестија подносиоца	Одговор
	и омладине – ЦЕПОРА	унапређивање знања и вештина у области равноправности и недискриминације треба да обухвате и наставнике и друге запослене у образовно-васпитном систему.	показатеље резултата за меру 5, и то као: „- Доступне обуке (или број обука и ефекти обука) за унапређење знања и вештина у области равноправности и недискриминације за наставнике и друге запослене у образовно-васпитном систему.”
104	Стална конференција градова и општина – СКГО	Треба поменути и запослене у ЈЛС, СКГО.	Прихваћено.
106	Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне заједнице – националне мањине	Додати навођење следећег: У делу текста полазних основа који указује да је неопходна сарадња свих заинтересованих страна и надлежних институција, као и њихова повезаност у интегрисаном одговору на дискриминацију, предлог је да се наводи и Заштитници грађана – омбудсмани, као и надлежни органи покрајинске управе који су у оквиру делокруга својим надлежности активно на борби против сваке врсте дискриминације (нпр. Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице и Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова).	Прихваћено, али тако да су наведене институције уврштене као институције учесници у спровођењу мере 3 (Унапређење других механизма за превенцију и заштиту од дискриминације), у оквиру мера које доприносе остварењу четвртог посебног циља.